

Jaarverslag 2024

2024: hervormingen en projecten ten gunste van de Brusselaars

Het woord evolutie vat 2024 perfect samen voor Iriscare. Dit jaar hebben we grote stappen gezet in verschillende ambitieuze projecten, met als doel het leven van mensen in onze samenleving te verbeteren.

Aan het begin van het jaar kreeg Iriscare er een nieuwe opdracht bij: de terugbetaling van individuele hulpmiddelen voor inclusie .

300.000 Brusselse gezinnen ontvingen kinderbijslag in 2024.

Voor de ouderensector lag de nadruk opnieuw op de ondersteuning van onze instellingen. De langverwachte hervorming, waar onze teams veel inspanningen voor hebben geleverd, werd begin dit jaar goedgekeurd en trad op 1 september in werking. Het jaar werd ook gekenmerkt door de eerste oefening in het terugvorderen van de onbezette bedden in woonzorgcentra en rust- en verzorgingstehuizen. Tegelijkertijd startte Iriscare met de financiering van de coördinatie van het netwerk van referentiepersonen dementie in Brusselse rust- en verzorgingstehuizen. De doelstelling blijft hetzelfde: het welzijn van bewoners van rusthuizen verbeteren en aan hun behoeften voldoen.

Het beleidsdepartement voor zorg- en hulpverleningsinstellingen heeft ook de hervorming van de ambulante revalidatiecentra in 2024 afgerond.

Maar dat is lang niet alles. Ook onze andere departementen en diensten hebben niet stilgezeten en hebben zich onvermoeibaar ingezet voor de Brusselaars. Zo ook het Centrum voor de Evaluatie van de Autonomie en de Handicap (CEAH) en de dienst THAB (tegemoetkoming voor hulp aan bejaarden), die opnieuw een groot aantal aanvragen efficiënt afhandelden.

Dit jaar heeft Iriscare grote stappen gezet om meer transparantie te bieden. Zo zijn de begrotingscijfers en gegevens over onze taken openbaar gemaakt. Hiervoor hebben we een nieuwe statistiekenwebsite gelanceerd.

Ook intern was 2024 een jaar vol positieve veranderingen. Zo werd Muriel Quinet benoemd tot adjunct-leidend ambtenaar bij de directie van Iriscare. "Ik ben blij dat Iriscare kan rekenen op Muriel Quinet als nieuwe adjunct-leidend ambtenaar. Ze kent Iriscare door en door, en ik kijk met vertrouwen uit naar de toekomst," zegt Tania Dekens, leidend ambtenaar van Iriscare. Op het vlak van welzijn op het werk werden verschillende initiatieven opgezet voor de medewerkers van Iriscare. Denk daarbij aan het Flex@Work-project, het behalen van het Great Place to Work-label en de centralisatie van de juridische dienst.

Deze veranderingen markeren slechts een deel van het bijzondere jaar 2024 van Iriscare en zijn tot stand gekomen dankzij de toewijding en het harde werk van al onze medewerkers

OVER ONS

Iriscare verwelkomt 27 nieuwe medewerkers

Iriscare blijft elk jaar groeien. In 2024 verwelkomde Iriscare 27 nieuwe medewerkers. Daarnaast zijn er opnieuw diverse projecten uitgevoerd, met bijzondere aandacht voor diversiteit en inclusie.

Ook dit jaar zijn nieuwe medewerkers Iriscare komen versterken om zijn opdrachten tot een goed einde te brengen. In 2024 verlieten 20 medewerkers Iriscare. Na twee evaluatiecycli was het moment gekomen om knopen door te hakken. Tegelijkertijd verwelkomden we 27 nieuwe collega's in onze verschillende departementen en diensten. Daarmee komt het totaal aantal personeelsleden op 363.

HUMAN RESOURCES

2024 in enkele cijfers:

228

STATUTAIREN

135

CONTRACTUELEN

273

90

117

246

150

126

87

27

NIEUWE MEDEWERKERS

20

MEDEWERKERS

VERTROKKEN

Tegelijkertijd zette onze hr-dienst volop in op opleiding en ontwikkeling

Opleidingen en GoodhabitZ

Kwaliteit blijft een kernwaarde voor Iriscare. Daarom zetten we sterk in op kennisdeling en opleiding, zodat elke medewerker kan bijdragen aan een uitstekende dienstverlening.

Een belangrijk initiatief in dat kader is het leerplatform GoodHabitZ, dat voor alle medewerkers beschikbaar blijft. Dit platform biedt een brede waaier aan online opleidingen, onder meer over informatieveiligheid, stressbeheer, Microsoft Word, projectbeheer, (change) management, telewerk, tijdsbeheer en klantgerichtheid.

Project rond diversiteit

Met zijn diversiteitsproject streeft Iriscare naar een werkplek waar iedereen zich gerespecteerd voelt - ongeacht waarden, gender, handicap, afkomst of levensstijl.

In 2024 werkten de diversiteitsmanagers en de werkgroep nauw samen aan de uitvoering van het diversiteitsactieplan van Iriscare. Daarbij lag de focus op twee hoofdthema's:

- **Bewustmaking rond diversiteit:** Er werden diverse opleidingen en sensibiliseringssessies georganiseerd om het begrip en het belang van diversiteit binnen Iriscare te versterken. Deze sessies hadden als doel een inclusievere en respectvollere werkomgeving te bevorderen.
- **Aanpak van pesten en geweld op het werk:** Er zijn gerichte acties opgezet om pesten en geweld op de werkvloer te voorkomen en aan te pakken. Voor 2025 staan bovendien ook workshops en bewustmakingscampagnes gepland om medewerkers verder te informeren en op te leiden rond deze cruciale thema's.

Iriscare blijft inzetten op de permanente vorming van zijn medewerkers en blijft de bewustwording rond diversiteit stimuleren. Zo willen we onze opdrachten uitvoeren in een aangename, veilige en inclusieve werkomgeving.

Een nieuwe statistiekenwebsite voor transparante gegevensdeling

Benieuwd naar informatie over het rusthuisaanbod, de kinderbijslag of de financiering van instellingen in Brussel? Dat kan nu! In 2024 lanceerde Iriscare een gloednieuwe statistiekenwebsite. Je vindt er overzichtelijk cijfers, statistieken en begrotingsgegevens over de opdrachten van Iriscare.

De website is ontworpen als gebruiksvriendelijk en gestructureerd platform, gericht op professionals, burgers en beleidsmakers. Dankzij de interactieve opzet kun je eenvoudig gegevens filteren op onderwerp, periode of gemeente. Zo maakt Iriscare belangrijke informatie toegankelijk voor iedereen.

Transparante en betrouwbare statistieken

Het initiatief is opgezet om op een transparante manier betrouwbare statistieken en cijfers te delen over gezondheid en bijstand aan personen in Brussel. Dit nieuwe platform biedt heldere en waardevolle informatie over onderwerpen zoals kinderbijslag, tegemoetkoming voor hulp aan bejaarden, instellingen voor ouderen, geestelijke gezondheidszorg en de sector voor personen met een handicap. Daarnaast bevat het portaal ook begrotingsinformatie, waaronder gegevens over de financiering van instellingen binnen de bevoegdheidsdomeinen van Iriscare. Zo wordt belangrijke informatie op een toegankelijke manier beschikbaar gemaakt voor de gebruikers.

Doelstelling: transparantie

Met de centralisatie van deze gegevens wil Iriscare ervoor zorgen dat iedereen toegang heeft tot dezelfde betrouwbare informatie en de evolutie ervan doorheen de jaren kan volgen. Deze statistiekenwebsite vormt een belangrijke stap richting meer transparantie en toegankelijkheid van gegevens over de opdrachten van Iriscare.

Begroting 2024: uitgaven, inkomsten en transparantie

Iriscare sloot 2024 "in transparantie" af, namelijk met de lancering van een statistiekenwebsite waarop je met name de begrotingsbalans van Iriscare kan raadplegen. In 2024 bedroegen de uitgaven 1.732.255.420,87 euro en de inkomsten 1.727.882.763,22 euro.

Met het begrotingsjaar 2024 van Iriscare dat op zijn einde liep, heeft de dienst Budget, Financiering en Monitoring een website gelanceerd met statistieken, cijfers en begrotingsgegevens met betrekking tot de opdrachten van Iriscare. Hoewel de cijfers in dit artikel dateren van 2 mei 2025, is het mogelijk de evolutie ervan rechtstreeks te volgen op [onze statistiekenwebsite](#).

Uitgaven die onze bevoegdheden weerspiegelen

Iriscare vervult een brede waaier aan opdrachten en die diversiteit wordt natuurlijk weerspiegeld in zijn begrotingsbalans. De verschillende uitgavenposten tonen de verscheidenheid van zijn bevoegdheden aan. Naast de beheersuitgaven (bv. bezoldiging van personeel of werkingskosten) is er een reeks uitgaven in de sectoren waarvoor Iriscare bevoegd is.

Die verschillende sectoren worden op een duidelijke en toegankelijke manier voorgesteld op de statistiekenwebsite van Iriscare, via verschillende tabbladen per thema. Voor de bevoegdheid inzake het gezin, ging het grootste deel van de uitgaven (1.055.302.130,47 euro) naar de uitbetaling van de kinderbijslag. Op het gebied van gezondheid ging het grootste bedrag naar het forfait voor de rusthuizen (345.969.453,25 euro). De uitgaven voor bijstand aan personen omvatten met name de THAB, die 35.386.308,38 euro bedroeg. De totale uitgaven voor 2024 bedroegen 1.732.255.420,87 euro.

Inkomsten om onze opdrachten te kunnen uitvoeren

Wat de inkomsten betreft, sloot Iriscare het jaar af met een totaal van 1.727.882.763,22 euro. Dat bedrag is voornamelijk afkomstig van de dotatie van Vivalis voor de opdrachten en werking (1.660.923.000 euro). Daarnaast zijn er nog andere inkomsten zoals terug te vorderen kinderbijslag (51.548.816,93 euro), terug te vorderen bedragen voor subsidies voor non-profitakkoorden (2.972.282,50 euro) en inkomsten van beleggingen (1.043.234,46 euro). Tot slot zijn er nog enkele eenmalige inkomsten, zoals de inkomsten uit het bedrijfsrestaurant (23.171,73 euro) of uit de verhuur van lokalen van Iriscare binnen de overheidssector (120.470,15 euro).

Een statistiekenwebsite

In 2024 werkte de dienst Budget, Financiering en Monitoring ook aan verschillende projecten. Een daarvan was – zoals eerder vermeld – de lancering van een statistiekenwebsite met begrotingsgegevens. Die website biedt ook een schat aan informatie over de begroting van Iriscare en de financiering van verschillende instellingen. De statistiekenwebsite is een belangrijke stap in de richting van verhoogde transparantie en toegankelijkheid van gegevens over de opdrachten van Iriscare.

Het voorafgaande is geen volledig overzicht van het begrotingsjaar 2024 bij Iriscare. De details van de uitgaven en inkomsten en hun evolutie kunnen worden geraadpleegd op de nieuwe [statistiekenwebsite met begrotingsgegevens](#).

Informatieveiligheid, een prioriteit voor Iriscare

Als openbare instelling is Iriscare bijzonder aandachtig voor informatieveiligheid. Het hele jaar door voert de verantwoordelijke voor informatieveiligheid verschillende acties uit om de gegevensbescherming te verzekeren.

Iriscare heeft al meerdere jaren een informatieveiligheidsdienst, die verschillende maatregelen neemt om onze gegevens te beschermen. In 2024 is Iriscare zich blijven inzetten voor de bescherming van persoonsgegevens en de informatieveiligheid. Daarbij lag de nadruk op de versterking van de veiligheidscultuur en de naleving van de privacywetgeving.

De AVG staat centraal in onze opdrachten

De Algemene verordening gegevensbescherming (AVG), die in 2018 van kracht werd, is geïntegreerd in onze dagelijkse werking. Om ze na te leven heeft Iriscare een register gecreëerd waarin de gegevensverwerking van zijn verschillende diensten dagelijks bijgehouden wordt. Daarnaast heeft Iriscare AVG-software aangekocht waarmee we alle aspecten van de naleving van de gegevensbescherming in één oogopslag kunnen beheren. Het is een essentieel beheersinstrument dat een volledig overzicht biedt van de naleving van de AVG.

In dat verband is het register voor de verwerking van persoonsgegevens een cruciaal element, maar niet het enige. Om ervoor te zorgen dat Iriscare volledig voldoet aan de AVG worden al onze contracten en projecten waarbij persoonsgegevens betrokken zijn, geanalyseerd door de verantwoordelijke voor informatieveiligheid, die de conformiteit ervan controleert. Een omvangrijke taak die in 2024 leidde tot:

- de aanpassing van achttien contractbepalingen;
- de herziening van drie protocollen en akkoorden;
- een gegevensbeschermingseffectbeoordeling (DPIA) voor een project;
- zeventien adviezen voor AVG-gerelateerde vragen van verschillende diensten.

Tot slot gaf de informatieveiligheidsdienst juridisch advies over de privacywetgeving. De dienst stelt met name nota's op over aspecten van de AVG (wettelijke basis, doeleinden, effectbeoordeling, verzoek om advies van de toezichthoudende autoriteit, protocol, enz.) die verband houden met bepaalde ontwerpen van ordonnances of besluiten.

Toegangsbeheer

De informatieveiligheidsdienst speelt ook een rol bij de toegang tot de toepassingen die Iriscare gebruikt. Hij onderzoekt immers toegangs aanvragen voor toepassingen zoals VPN, Dolsis en Portiris en keurt die goed. In 2024 werden niet minder dan 67 toegangs aanvragen goedgekeurd en 38 VPN-toegangen ingetrokken na het vertrek van medewerkers.

Bewustmaking

Om persoonsgegevens te kunnen beschermen, moeten onze medewerkers ook opgeleid en bewustgemaakt worden. Dat is een cruciale opdracht die elk jaar uitgevoerd wordt om een cultuur van informatieveiligheid tot stand te brengen bij Iriscare. In 2024 werden verschillende opleidingssessies georganiseerd, met name:

- zeven opleidingen voor data stewards (AVG-contactpersonen bij onze diensten), waaraan 61 medewerkers hebben deelgenomen om opgeleid te worden in de AVG-software;
- twee algemene informatiesessies over informatieveiligheid.

Talrijke synergieën

De verantwoordelijke voor informatieveiligheid werkt niet enkel aan interne kwesties. Iriscare heeft deelgenomen aan de werkgroep NIS2, de identificatieworkshop voor entiteiten en aan de werkgroep informatieveiligheid van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid. Die laatste werkgroep maakt de coördinatie mogelijk tussen de functionarissen voor gegevensbescherming van de verschillende socialezekerheidsinstellingen.

Iriscare blijft zich engageren voor een veilige gegevensverwerking en voor de naleving van de wetgeving. *"Onze diensten begrijpen het belang van informatieveiligheid steeds beter"*, zegt Agnès Wambo, verantwoordelijke van de dienst. Iriscare hecht als instelling van openbaar nut veel belang aan deze kwestie en zet zich in om zijn medewerkers op te leiden en bij te dragen aan de uitvoering van de nieuwe cyberveiligheidsregels.

De transversale diensten van Iriscare, een essentiële dagelijkse ondersteuning

Het departement Algemene Diensten van Iriscare ondersteunt de medewerkers van Iriscare via zijn vier diensten: de dienst Facility, de ICT-dienst, de dienst Bemiddeling en de vertaaldienst.

Om hun opdrachten goed uit te voeren, kunnen onze medewerkers een beroep doen op het departement Algemene Diensten. Via zijn verschillende diensten biedt het een uitgebreide ondersteuning aan de verschillende diensten en departementen van Iriscare.

Dienst Facility

In aanloop naar de geplande fusie in 2025 van de diensten Post en Scanning, werkte de dienst Facility in 2024 intensief aan een goede voorbereiding, met als doel de organisatie te versterken, de continuïteit van de dienstverlening te garanderen en de inzet van middelen te optimaliseren. Vanaf de zomer van 2024 volgden de medewerkers van de dienst Post onder andere opleidingen in het gebruik van digitale toepassingen, als voorbereiding op de fusie. Ook werd bekeken welke locatie het meest geschikt was om de nieuwe dienst "Post en Scan" onder te brengen.

Daarnaast coördineerde de dienst Facility in 2024 ook de deelname van Iriscare aan The Bike Project een mobiliteitsinitiatief van Leefmilieu Brussel in samenwerking met Pro Velo.

ICT-dienst

De ICT-dienst realiseerde in 2024 tal van ontwikkelings- en infrastructuurprojecten voor zowel Iriscare als Vivalis. Er werd gewerkt aan verschillende toepassingen, zoals Portiris, Cermit en Hermes, evenals aan cyberveiligheidsprojecten in het kader van de NIS2-wet.

Daarnaast speelde de ICT-dienst een cruciale rol in het Flex@Work-project. Bij de renovatiewerken zorgde de dienst voor de de-installatie en herinstallatie van de pc-infrastructuur. Bovendien werden de vergaderzalen vernieuwd en gestandaardiseerd als onderdeel van deze renovatie.

Dienst Bemiddeling

De dienst Bemiddeling behandelt informatieverzoeken en klachten over de kinderbijslag én over andere bevoegdheden van Iriscare. In 2024 ontving de dienst 1.479 informatieverzoeken en 400 klachten. Hiervan werden er 391 afgehandeld. Opgemerkt moet worden dat afgesloten klachten ook dossiers kunnen betreffen die in eerdere jaren werden ingediend, ongeacht het beleidsdomein.

Van de ontvangen klachten hadden er 233 betrekking op de kinderbijslag. In totaal werden 242 klachten volledig afgehandeld (het dossier is dus afgesloten), waarvan 138 gegrond bleken – wat betekent dat de klacht terecht was en de vraag van de betrokkene legitiem.

Over het Centrum voor Evaluatie van de Autonomie en de Handicap (CEAH) kwamen 26 klachten binnen, terwijl er 27 werden afgesloten, met 5 gegrond verklaarde klachten. Voor de tegemoetkoming voor hulp aan bejaarden (THAB) ontving de dienst 8 klachten, die allemaal werden behandeld, maar geen enkele werd als gegrond beschouwd.

Ten slotte werden 18 klachten geregistreerd over andere bevoegdheden van Iriscare. Hiervan werden 13 afgehandeld en bleek er 1 gegrond.

DIENT BEMIDDELING - KLACHTEN

2024 in enkele cijfers

Kinderbijslag:	233 ontvangen - 242 afgesloten - 138 gegrond
RH's/RVT's:	115 ontvangen - 101 afgesloten - 80 gegrond
CEAH	26 ontvangen - 27 afgesloten - 5 gegrond
THAB:	8 ontvangen - 8 afgesloten - 0 gegrond
Overige aangelegenheden:	18 ontvangen - 13 afgesloten - 1 gegrond

De dienst Bemiddeling behandelde daarnaast 809 aanvragen voor internationale bijstand. Het gaat onder meer om verzoeken van Europese staten om na te gaan of er in Brussel recht bestaat op kinderbijslag, maar ook om verzoeken van een Belgische organisatie om bij een andere organisatie te bemiddelen voor een geblokkeerd dossier.

Sinds 1 september 2023 is de dienst Bemiddeling ook verantwoordelijk voor de controle van onderwijsinstellingen die niet erkend zijn door een van de gemeenschappen. Daarbij wordt nagegaan of zij voldoen aan de voorwaarden van het besluit dat de toekenningscriteria voor kinderbijslag vastlegt voor kinderen die onderwijs volgen of een opleiding volgen.

In 2024 controleerde de dienst 275 schooldocumenten, tegenover 281 in 2023.

Vertaaldienst

In 2024 verwerkte de vertaaldienst in totaal **7.083 brutopagina's**, tegenover 7.816 in 2023 (een brutopagina komt overeen met het totaal aantal woorden gedeeld door 400. 400 woorden komen dus overeen met 1 brutopagina).

Na analyse door onze vertaalssoftware (vertaalgeheugen + automatische vertaling met AI) bleven er 5.550 netto pagina's over van de 7.083 brutopagina's (een nettopagina vertegenwoordigt het volume van de te vertalen tekst na aftrek van herhalingen, cross-file herhalingen over meerdere documenten heen) en segmenten die al in het vertaalgeheugen aanwezig zijn. Op basis van een berekeningsformule wordt dan het aantal netto woorden en dus ook het aantal nettopagina's bepaald). Dit betekent dat dankzij deze technologie de werklust met 21,64% daalde.

2.690 van de 7.083 brutopagina's werden verwerkt voor Vivalis, ofwel 37,9% van de werklust, tegenover 37,6% in 2022 en 30,9% in 2023. Het aandeel van Vivalis in de vraag schommelt dus tussen 30% en 40% van de totale vraag.

Tot slot werd slechts een klein deel van het vertaalwerk uitbesteed: 227 van de 7.083 verwerkte bladzijden (3,2%) gingen naar een extern vertaalbureau. Vertalingen naar minder courante talencombinaties (alle andere dan Frans-Nederlands of Nederlands-Frans) maakten nog slechts 0,8% van de totale vertaalwerklust uit, terwijl dat in 2022 nog 2,5% was.

In 2024 voegde de vertaaldienst ook een geconsolideerde woordenlijst toe aan de DeepL-plugin, om ervoor te zorgen dat alle automatische vertalingen die de vertalers van Iriscare verwerken zoveel mogelijk rekening houden met de terminologie die we gebruiken bij de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie. De vertaaldienst maakt sinds 5 jaar gebruik van doelgerichte AI-technologie. Elke te vertalen tekst wordt vergeleken met een vertaalgeheugen van dezelfde talencombinatie. Dit is een informaticabestand dat op een server wordt gedeeld waar alle vertalingen voor Iriscare en Vivalis worden opgeslagen, om de consistentie van de vertalingen te garanderen. Als de overeenstemming tussen een te vertalen zin en ons vertaalgeheugen minder dan 75% is, krijgt de vertaler een AI-input in de vorm van een automatische vertaling van de gespecialiseerde DeepL-plugin. De vertaaldienst combineert zo de expertise en jarenlange ervaring van zijn gediplomeerde vertalers met de ondersteuning van geavanceerde AI-technologie voor een optimale kwaliteit en snelheid.

De dienst facility, de dienst ICT, de dienst bemiddeling en de dienst vertaling zetten zich dagelijks in voor de medewerkers van Iriscare. Dankzij hun ondersteuning kunnen de verschillende diensten en departementen in de beste omstandigheden werken.

De gecentraliseerde juridische dienst biedt gerichte ondersteuning aan onze diensten

2024 was een belangrijk jaar voor onze juridische dienst, die volledig gereorganiseerd werd. De dienst is nu gecentraliseerd en omvat vier gespecialiseerde cellen die gerichte ondersteuning bieden aan de verschillende diensten van Iriscare.

Iriscare heeft beslist om zijn juridische expertise zo goed mogelijk te centraliseren in een enkele dienst. Daarom verhuisden de juristen van de hr-dienst en de dienst Geschillen in 2024 naar de juridische dienst. Die telt nu vier cellen: de cel Gezin, de cel Welzijn en gezondheid, de cel HR en de cel Geschillen. Die centralisatie van de juridische expertise leidt tot een betere samenwerking en een gerichte ondersteuning van de departementen en diensten van Iriscare.

Cel Gezin

In verband met kinderbijslag werkte de cel aan de opstelling van ontwerpen van samenwerkingsakkoorden tussen de verschillende entiteiten. In 2024 werd ook een overeenkomst opgesteld tussen de deeltentiteiten om de IT-tools voor de kinderbijslag tijdelijk te behouden (nodig, voor het bepalen van het recht op kinderbijslag en voor controle). De cel heeft ook geholpen en haar expertise aangereikt om de talrijke vragen te beantwoorden die zowel intern als extern gesteld werden.

In het kader van de kinderopvang droeg de cel via haar adviezen bij aan de totstandkoming van de ordonnantie van 21 maart 2024, die de ordonnantie van 23 maart 2017 over de organisatie van de kinderopvang wijzigt.

Cel Welzijn en gezondheid

In 2024 startte de juridische dienst een ambitieuze hervorming om de erkenning en opleiding van assistentiehonden te verbeteren. Dat initiatief moet ertoe leiden dat verenigingen en instructeurs strenge normen naleven, zodat personen met een handicap essentiële ondersteuning kunnen krijgen. Die hervorming wordt voortgezet in 2025.

In verband met het ouderenbeleid heeft de cel Welzijn en gezondheid, samen met de Dienst Strategische Ondersteuning, ook de voorwaarden herzien voor de [opname van personen van minder dan 60 jaar in rust- en verzorgingstehuizen](#) (RVT's), cruciale ondersteuning verleend aan de dienst Hulp- en Zorginstellingen van Iriscare voor de recuperatie van onbezette erkende plaatsen in RVT's alsook in allerlei domeinen die verband houden met de hervorming van de sector van de ouderenvoorzieningen.

De cel heeft ook haar expertise gedeeld in andere domeinen, zoals de diensten die actief zijn op het vlak van de beperking van de aan druggebruik verbonden risico's, revalidatieovereenkomsten, de tegemoetkoming voor hulp aan bejaarden, mobiliteitshulpmiddelen, diensten voor thuishulp en centra en diensten voor personen met een handicap.

Cel HR

Deze cel werkte aan een project om het statuut van de stagiairs en ambtenaren van Iriscare te wijzigen om het personeelsbeheer te optimaliseren. Die hervorming heeft verschillende doelstellingen, waaronder: het personeel doeltreffend en efficiënt beheren, harmoniseren met de andere Brusselse overheidsinstanties en de aantrekkelijkheid van Iriscare als werkgever verhogen.

Cel Geschillen

Wat de geschillen inzake kinderbijslag betreft, eindigde het jaar 2024 met 297 openstaande dossiers. De cel Geschillen heeft in 2024 59 dossiers afgesloten, waarvan 14 in de tweede helft van 2024.

Voor de tegemoetkoming voor hulp aan bejaarden (THAB) eindigde 2024 met 15 openstaande dossiers en heeft de cel 9 dossiers afgesloten na een definitieve uitspraak.

Op het gebied van gezondheid en bijstand aan personen eindigde 2024 met 62 openstaande dossiers en heeft de cel Geschillen 4 dossiers afgesloten.

Naast de opdrachten van zijn verschillende cellen heeft de juridische dienst van Iriscare hard gewerkt inzake Irispedia. Dat juridische documentatieportaal van Iriscare werd volledig gereorganiseerd en verbeterd om het gebruiksvriendelijker te maken.

Daar stopt het werk niet. Heel wat projecten die in 2024 opgestart werden, lopen verder in 2025. De juridische dienst blijft essentiële ondersteuning bieden aan de verschillende diensten van Iriscare.

Een duurzame en inspirerende werkomgeving voor onze medewerkers

Welzijn op het werk is cruciaal, zowel op professioneel vlak als voor de gezondheid van de medewerkers. Dat beseft Iriscare maar al te goed en daarom willen we een positieve omgeving creëren voor onze medewerkers.

Werkgevers spelen niet alleen een essentiële rol in de gezondheid van hun medewerkers, maar ook in hun professionele ontwikkeling. Iriscare onderneemt dan ook meerdere concrete acties om het welzijn van zijn medewerkers te bevorderen.

Gezellige momenten

Om het contact tussen de medewerkers en de verschillende diensten te verbeteren organiseerde de communicatiedienst het personeelsfeest, de barbecue en deelde het nieuwjaarspakket uit. Aanvullend zorgde de sociale dienst voor de familiedag, de gezonde week en het sinterklaasfeest

Premies, hulp en voordelen

De sociale dienst speelt een centrale rol bij Iriscare en bevordert het welzijn van de medewerkers op verschillende manieren. De evenementen die de dienst organiseert, vormen echter slechts een klein deel van zijn takenpakket. De dienst verleent namelijk ook financiële steun, leningen en premies (geboorte- of adoptiepremie, schoolpremie, premie voor kinderen met een handicap, financiële tegemoetkoming voor zomerkampen, enz.). Ook gezondheid is een prioriteit voor de sociale dienst. Die organiseert preventieve vaccinatiecampagnes (griepvaccin) en kankerscreenings, ondersteunt medewerkers die langdurig ziek zijn en beheert de hospitalisatieverzekering en het gezondheidspakket (75 euro per jaar per medewerker voor de terugbetaling van bepaalde medische kosten).

Preventie en veiligheid op het werk

Via zijn interne preventieadviseur ziet Iriscare niet alleen toe op de gezondheid en veiligheid van al zijn medewerkers, maar ook op een betere integratie van elke medewerker in zijn of haar beroepsomgeving (ergonomie, verfraaiing van de werkplek, enz.).

Om de veiligheid op het werk te garanderen, bepaalt Iriscare een preventiebeleid en stelt het een dynamisch risicobeheer op punt voor de risico's die verbonden zijn aan de activiteiten van de instelling. Zo is er niet alleen een algemeen preventieplan dat telkens vijf jaar loopt, maar ook een jaarlijks actieplan.

Andere projecten

Er worden nog andere projecten uitgerold om het welzijn op het werk te bevorderen, zowel op het vlak van veiligheid als flexdesk en opleidingen. Voor Iriscare is investeren in een positieve werkomgeving cruciaal.

Flex@work: een nieuwe manier van (samen)werken

Iriscare en Vivalis hebben het Flex@Work-project geïntroduceerd, geïnspireerd door de veranderingen in de manier van werken sinds de coronapandemie. Deze evolutie heeft geleid tot een grotere focus op hybride vergaderingen en telewerk, waardoor de verwachtingen en behoeften van de medewerkers zijn veranderd. Flex@Work biedt een oplossing om de beschikbare ruimte efficiënter te benutten en een aantrekkelijke kantooromgeving te creëren waar zowel samenwerking als sociaal contact centraal staan.

Flex@Work legt de nadruk op een activity-based werkomgeving, waarin medewerkers niet langer gebonden zijn aan één vaste werkplek. Ze kunnen kiezen uit diverse werkzones die aansluiten bij de activiteit van de dag. De flexibele werkplekken, zoals landschapskantoren, vergaderruimtes en concentratiebubbels, bieden ruimte voor productiviteit en afwisseling. Daarnaast worden de kantoren voorzien van moderne faciliteiten, zoals verbeterde vergadertools, stille werkruimtes en koffiecorners op elke verdieping.

Naast de herinrichting van de werkplekken stimuleert Flex@Work de balans tussen telewerken en kantoorwerk. Medewerkers hebben de mogelijkheid om tot drie dagen per week thuis te werken, terwijl een gezonde werk-privébalans behouden blijft.

De renovatiewerken, die een essentieel onderdeel vormen van Flex@Work, zijn gestart in augustus 2023 en zullen tot einde 2026 duren. Bij de lancering van het project zijn er verschillende infosessies georganiseerd om de algemene filosofie van het project toe te lichten. Er waren ook infosessies per verdieping om vragen van medewerkers over hun werkomgeving te beantwoorden. Gedurende de hele renovatieperiode houden we de medewerkers op de hoogte via de rubriek 'flex@work' op het Intranet en kunnen medewerkers met hun vragen terecht bij het projectteam via een speciaal daarvoor aangemaakt e-mailadres.

In 2024 werden de 6de en de 7de verdieping reeds gerenoveerd en zijn deze momenteel in gebruik. Beide verdiepingen beschikken over hun eigen koffiecorner met voldoende plek om te lunchen. Elke verdieping zal in de toekomst zijn eigen koffiecorner krijgen. Deze ruimte is ook voorzien van screens met informatie die beschikbaar is op het Intranet.

Vijf audits bij Iriscare in 2024

Sinds 2023 beschikt Iriscare over een dienst Interne Audit en een auditcomité. In de beginfase lag de focus op de oprichting en structurering ervan. In 2024 kon het echte auditwerk worden voortgezet (n.v.d.r.: de eerste audit werd uitgevoerd in 2023). In totaal voerde de dienst in 2024 vijf interne audits uit.

Iriscare heeft een dienst Interne Audit opgericht. Het doel? *"We proberen de risico's binnen de organisatie te beperken"*, vertelt Chaima Taheri, een van de twee medewerkers van de dienst. De opdracht van de dienst bestaat er dan ook in om de werking van de organisatie en de processen van de verschillende diensten te evalueren en, natuurlijk, om vastgestelde problemen te verhelpen.

Vijf audits in 2024

In 2022 werd alles in het werk gesteld om de dienst Interne Audit en een intern auditcomité op te zetten. Dankzij deze voorbereidingen kon de dienst in 2024 met een solide basis van start gaan. Hoewel de medewerkers van de dienst Interne Audit nog steeds opleidingen volgen bij consultants, beschikken ze inmiddels over alle nodige hulpmiddelen om hun opdracht uit te voeren. Hierdoor konden ze in 2024 vijf audits uitvoeren binnen de verschillende diensten van Iriscare. De auditverslagen werden vervolgens voorgelegd aan het auditcomité.

Op koers voor 2025

Het werk van de auditor stopt niet na het indienen van het auditverslag. *"Na de audit volgen we de acties op die de diensten hebben ondernomen naar aanleiding van onze aanbevelingen"*, legt Chaima Taheri uit. *"De audits van 2024 worden dus in 2025 opgevolgd."*

Daarnaast staan er in 2025 ook nieuwe audits op de planning: drie zijn al concreet ingepland. Een zorgvuldige planning blijft essentieel om accurate en relevante audits te garanderen.

Duurzaamheid staat centraal bij Iriscare

Iriscare zet in 2024 opnieuw belangrijke stappen op het gebied van duurzaamheid met initiatieven rond werkplekrenovatie, energie-efficiëntie, mobiliteit en afvalbeheer. Het vernieuwde flexwerkconcept zorgt voor een moderne en efficiënte werkomgeving, terwijl slimme energiemaatregelen zoals LED-verlichting en thermostatische kranen bijdragen aan een lager verbruik. Deelname aan regionale programma's en mobiliteitsprojecten zoals 'The Bike Project' versterken Iriscare's milieubewuste inzet. Dankzij deze initiatieven draagt de organisatie bij aan het ecodynamisch label en blijft duurzaamheid een prioriteit voor een groenere toekomst.

Iriscare heeft opnieuw belangrijke stappen gezet op het gebied van duurzaamheid. Dankzij diverse initiatieven op het gebied van werkplekrenovatie, energiebesparing, mobiliteit en afvalbeheer, versterkt Iriscare zijn rol als milieubewuste organisatie. Hier is een overzicht van de belangrijkste verwezenlijkingen voor 2024:

Flexwerk en flexdesk: modernisering van werkplekken

Als onderdeel van het renovatieproject 'Flex' hebben verschillende verdiepingen van het gebouw een volledige make-over gekregen. Het nieuwe flexdesk-systeem vervangt vaste bureaus door flexibele werkplekken die eenvoudig te reserveren zijn via het intranet. Persoonlijke lockers zorgen ervoor dat iedereen zijn of haar eigendommen veilig kan opbergen. Dit project onderstreept Iriscare's inzet voor een moderne, duurzame en efficiënte werkomgeving.

Energie-efficiëntie: verlichting en verwarming

- **Verlichting:** Op de gerenoveerde verdiepingen werd de verlichting volledig vernieuwd met energiezuinige LED-lampen. Deze zijn gekoppeld aan het innovatieve DALI-systeem, waarmee de verlichting via programmatie kan worden geregeld.
- **Verwarming:** Om het energieverbruik verder te optimaliseren, zijn elektro-thermostatische kranen geïnstalleerd op de radiatoren van de vijfde en zesde verdieping. Deze kranen worden gekoppeld aan het gebouwbeheersysteem, wat zorgt voor efficiëntere verwarming en een reductie van onnodig energieverbruik.

Regionaal programma 'Optiris'

Iriscare heeft zich in 2024 aangesloten bij het regionale programma 'Optiris - Duurzaamheid', onder leiding van Leefmilieu Brussel. Tijdens een kick-offbijeenkomst in september zijn diverse actieterrains vastgesteld, waaronder energiebeheer, afvalsortering en duurzame openbare aanbestedingen. Met de ondersteuning van gespecialiseerde adviseurs wordt gewerkt aan een meerjarenplan voor verdere verduurzaming.

Mobiliteit: deelname aan The Bike Project

In 2024 nam Iriscare deel aan 'The Bike Project', een mobiliteitsinitiatief van Leefmilieu Brussel in samenwerking met Provelo. Medewerkers kregen de kans om drie weken lang verschillende soorten fietsen, zoals elektrische fietsen, bakfietsen en plooi-fietsen, uit te testen. Daarnaast werden toeristische fietsroutes gedeeld en konden dienstfietsen worden gereserveerd voor korte tochten. Beginnerstrainingen hebben bovendien tien medewerkers geholpen om veilig te leren fietsen in het verkeer.

Ecodynamisch label: een bewijs van duurzaamheid

De bovenstaande initiatieven dragen bij aan de goede praktijken van het ecodynamisch label. Iriscare gebruikt dit label als framework om duurzaamheid jaarlijks verder te integreren in zowel de dienstverlening als de gebouwbeheerpraktijken. Het label benadrukt dat Iriscare bewust werkt aan het minimaliseren van de impact op het milieu.

Belang van duurzaamheid

Voor Iriscare is het ecodynamisch label niet alleen een erkenning, maar ook een motivatie om van duurzaamheid een prioriteit te maken en te behouden. Het toont aan dat de organisatie haar verantwoordelijkheid neemt ten aanzien van het milieu en bijdraagt aan een groenere toekomst.

Met deze resultaten blijft Iriscare zich inzetten voor een duurzamere samenleving en een efficiëntere organisatie.

Famiris

Famiris betaalde 427 miljoen euro aan kinderbijslag uit in 2024

In 2024 betaalde het Brusselse openbare kinderbijslagfonds Famiris kinderbijslag uit aan 65.117 Brusselse gezinnen, goed voor 122.524 kinderen. In totaal werd 427 miljoen euro aan kinderbijslag uitgekeerd.

In 2024 slaagde Famiris in zijn opdracht om de gezinnen te ondersteunen die op het fonds vertrouwen.

FAMIRIS 2024 IN CIJFERS

427 miljoen euro aan kinderbijslag uitbetaald

841.265 betalingen uitgevoerd

65.117 gezinnen en **122.524** kinderen

5.332 geboortepremies

51,55% van de kinderen kreeg een sociale toeslag

427 miljoen euro voor 122.524 kinderen

Zoals elk jaar hebben de medewerkers van Famiris zich volop ingezet om de kinderbijslag tijdig uit te betalen. In totaal vloeide er 427 miljoen euro aan kinderbijslag naar 65.117 Brusselse gezinnen, goed voor 122.524 kinderen. Om dat mogelijk te maken, werden maar liefst 841.265 betalingen uitgevoerd.

Kraamgeld

Brusselse gezinnen die een kind verwachten, hebben recht op een geboortepremie of kraamgeld. In 2024 betaalde Famiris 5.332 geboortepremies uit.

Sociale toeslag

Naast de basiskinderbijslag kunnen gezinnen ook een sociale toeslag ontvangen, als hun gezins- en kadastraal inkomen onder een bepaalde grens ligt. In 2024 kreeg 51,55% van de kinderen die kinderbijslag ontvingen van Famiris ook deze aanvullende steun.

Famiris blijft zich elke dag inzetten voor één doel: elk gezin in Brussel het beste bieden.

Gezinnen en personen

Kinderbijslag: meer dan 1 miljard euro uitbetaald in Brussel

In 2024 betaalde het Brussels Hoofdstedelijk Gewest 1.055.302.130,47 euro aan kinderbijslag uit voor meer dan 300.000 kinderen. Naast de basiskinderbijslag kunnen ook verschillende toeslagen worden betaald voor kinderen in Brussel.

Iriscare heeft het Brusselse kinderbijslagsysteem opgezet en beheert het. In totaal werd er in 2024 voor meer dan 300.000 kinderen 1.055.302.130,46 euro aan kinderbijslag uitbetaald. Die kinderbijslag werd aan de gezinnen uitbetaald via de vijf Brusselse uitbetalingsinstellingen. Die instellingen zijn het Brusselse openbare kinderbijslagfonds (Famiris) en vier privéfondsen (Infino Brussel, Parentia Brussel, Brussels Family en Kidslife Brussel).

KINDERBIJSLAG IN BRUSSEL

2024 in enkele cijfers

| **1.055.302.130,47** euro
| **308.815** kinderen (in december 2024)

Cijfers op 2 mei 2025

Sociaal-demografische kenmerken

Wat is het profiel van de kinderen die recht geven op kinderbijslag in Brussel? In december 2024 kwamen er 81.165 rechtgevende kinderen uit eenoudergezinnen en 227.369 uit tweeoudergezinnen. Van die kinderen waren 49,79 % meisjes en 50,19 % jongens. De meeste van die kinderen wonen in Brussel-Stad (48.435 kinderen), Anderlecht (38.388 kinderen) en Schaarbeek (33.975 kinderen).

Sociale toeslagen voor 135.721 kinderen

Bovenop de basiskinderbijslag hebben sommige gezinnen recht op sociale toeslagen als ze aan bepaalde voorwaarden voldoen. Die zijn met name gebaseerd op het jaarlijkse gezinsinkomen. In december 2024 gaven 308.815 kinderen recht op kinderbijslag. Daarvan gaven 130.037 kinderen ook recht op een sociale toeslag (d.w.z. 42,11 % van alle rechtgevende kinderen in Brussel). Dit zijn voorlopige sociale toeslagen, die over twee jaar definitief worden vastgesteld op basis van de fiscale gegevens.

SOCIALE TOESLAGEN IN BRUSSEL

2024 in enkele cijfers

| **130.037** kinderen
| Dat komt overeen met **42,11%**
van de rechtgevendende kinderen in Brussel

Cijfers op 2 mei 2025

Toeslag voor 8.611 kinderen met een aandoening

Kinderen met een aandoening of ziekte kunnen recht hebben op een toeslag. Die toeslag komt bovenop de basiskinderbijslag en eventuele andere toeslagen (bvb. sociale toeslagen). Het bedrag van die toeslag hangt af van de ernst van de impact van de aandoening. In december 2024 waren er 8.611 kinderen die recht gaven op deze toeslag voor een aandoening (d.w.z. 2,79 % van de kinderen die recht geven op kinderbijslag in Brussel). De meeste kinderen zijn 6 tot 11 jaar (3.170 kinderen) of 12 tot 17 jaar (3.163 kinderen). Bij deze voorlopige cijfers wordt geen rekening gehouden met evaluaties met terugwerkende kracht.

Toeslag voor 6.321 weeskinderen

Er kan ook een wezentoeslag worden uitbetaald voor weeskinderen. Die geldt voor kinderen die één of beide ouders hebben verloren. In december 2024 gaven 6.275 kinderen recht op die toeslag (d.w.z. 2,03 % van de kinderen die recht geven op kinderbijslag in Brussel). 117 van die kinderen verloren beide ouders.

De cijfers in dit artikel dateren van 2 mei 2025, maar het is ook mogelijk de evolutie ervan rechtstreeks te volgen via [onze statistiekenportalsite](#). Je vindt er ook veel aanvullende informatie om een gedetailleerd overzicht te krijgen van de kinderbijslag in Brussel.

8.982 nieuwe aanvragen voor het Centrum voor Evaluatie van de Autonomie en de Handicap

Voor Iriscare luidt 2024 het derde werkjaar in van het Brusselse Centrum voor Evaluatie van de Autonomie en de Handicap. In totaal werden 8.982 nieuwe aanvragen ingediend, wat neerkomt op een totaal van 22.627 aanvragen sinds zijn ontstaan.

Het Centrum voor Evaluatie van de Autonomie en de Handicap (CEAH) opende op 1 januari 2022 officieel zijn deuren bij Iriscare. Sinds zijn ontstaan werden er 22.627 aanvragen ingediend.

2024 in cijfers

In 2024, het derde jaar dat het CEAH bestaat, werden 8.982 aanvragen ingediend. Daarbij ging het om 5.035 aanvragen om verhoogde kinderbijslag en 3.947 aanvragen om een tegemoetkoming voor hulp aan bejaarden (THAB).

In totaal werden er 8.421 beslissingen genomen (4.295 voor de kinderbijslagaanvragen en 4.126 voor de THAB-aanvragen).

In totaal vonden maar liefst 3.473 afspraken en consultaties plaats in het medisch centrum.

CENTRUM VOOR EVALUATIE VAN DE AUTONOMIE EN DE HANDICAP

In 2024...

- | **8.982** nieuwe aanvragen
- | **8.421** beslissingen
- | **3.473** afspraken plaatsgevonden

Wat is het CEAH?

Dit centrum heeft als doelstelling de graad van de handicap of het autonomieverlies van een persoon vast te stellen aan de hand van verschillende criteria. Daarnaast onderzoekt het ook de impact ervan op sociaal, medisch of psychologisch vlak. Vervolgens bezorgt het centrum het resultaat van die evaluatie aan de Brusselse kinderbijslaginstellingen (voor de verhoogde kinderbijslag) of de dienst van Iriscare die bevoegd is voor de THAB (tegemoetkoming voor hulp aan bejaarden). Op basis van die gegevens kan de instelling die de tegemoetkoming in kwestie toekent het bedrag bepalen waarop iemand recht heeft.

Iriscare en het CEAH doen er alles aan om de begunstigden in de beste omstandigheden te onthalen.

4.498 aanvragen voor de tegemoetkoming voor hulp aan bejaarden

In 2024 ontving Iriscare 4.498 aanvragen voor de tegemoetkoming voor hulp aan bejaarden. In totaal werd 35,4 miljoen euro uitbetaald.

Iriscare is sinds 1 januari 2021 de Brusselse openbare instelling die bevoegd is voor de toekenning van de tegemoetkoming voor hulp aan bejaarden die in Brussel wonen. Die tegemoetkoming wordt toegekend aan 65-plussers met een verminderde zelfredzaamheid en beperkte financiële middelen.

In 2024 stond Iriscare voor het vierde jaar op rij in voor de toekenning van de tegemoetkoming voor hulp aan bejaarden (THAB).

35,4 miljoen euro uitbetaald in 2024

In 2024 ontving Iriscare 4.498 aanvragen, waarvan 948 op papier. In totaal werden 102.084 betalingen verricht en 35,4 miljoen euro uitbetaald.

TEGEMOETKOMINGEN VOOR HULP AAN BEJAARDEN

2024 in enkele cijfers

- | 35,4 miljoen euro uitbetaald
- | 102.084 betalingen verricht
- | 4.498 aanvragen, waaronder 948 op papier
- | 8.596 actieve dossiers (op 31 december 2024)
- | 9.015 oproepen
- | 1.155 bezoeken aan het onthaal

Ons onthaal telde ook 1.155 bezoeken en er werden maar liefst 9.015 oproepen gedaan naar het nummer 0800 35 499. Tot slot waren er 8.596 actieve dossiers op 31 december 2024.

Het platform mylriscare dat in het kader van de THAB werd gelanceerd, maakt het gemakkelijker voor ziekenfondsen, OCMW's, rusthuizen en mantelzorgers om aanvragen in te dienen. Dankzij het platform is de tegemoetkoming toegankelijker voor iedereen die er recht op heeft.

Iriscare betaalt individuele hulpmiddelen terug sinds 1 januari 2024

Sinds 1 januari 2024 komt Iriscare tussen in de aankoop van individuele hulpmiddelen voor de inclusie van personen met een handicap.

Iriscare breidde zijn verantwoordelijkheden uit. Naast de toekenning van mobiliteitshulpmiddelen, kent Iriscare sinds 2024, via de Brusselse verzekeringsinstellingen, ook individuele hulpmiddelen toe die bijdragen aan de inclusie van personen met een handicap.

Wat zijn individuele hulpmiddelen voor de inclusie?

Persoonlijke hulpmiddelen voor inclusie zijn financiële tegemoetkomingen die helpen bij de aankoop van materieel en aanpassingen om personen met een handicap in hun dagelijks leven te ondersteunen. Denk hierbij aan een brailleleesregel, een medisch bed, woningaanpassingen of specifiek materiaal dat de zelfredzaamheid bevordert en het dagelijkse functioneren makkelijker maakt.

Hoe werkt het voor de burgers?

Sinds 1 januari 2024 kunnen burgers een aanvraag indienen bij hun ziekenfonds of bij de Hulpkas voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering.

Deze tegemoetkomingen zijn bedoeld voor personen bij wie de handicap vóór hun 65e levensjaar is vastgesteld en die in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest wonen. De aangevraagde ondersteuning moet bijdragen aan een grotere zelfredzaamheid van de betrokkene.

6320 European Disability Cards automatisch verzonden in 2024

Iriscare is trots om haar engagement bij de European Disability Card (EDC) te benadrukken, een Europees initiatief dat inclusie en mobiliteit van personen met een handicap bevordert. België stond mee aan de wieg van dit project en toont met haar actieve betrokkenheid haar engagement voor gelijke kansen en toegankelijkheid.

In 2024 sloten de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie en Iriscare zich bij de European Disability Card (EDC) aan. Dat jaar werden maar liefst 6.320 kaarten automatisch verstuurd, wat de grote waarde van deze belangrijke stap naar meer inclusie onderstreept.

Wat is de European Disability Card?

De European Disability Card is een gratis kaart die gebruikers toegang biedt tot specifieke voordelen binnen de sectoren cultuur, sport en vrije tijd. De kaart wordt momenteel erkend in zeven andere EU-lidstaten: Italië, Slovenië, Finland, Cyprus, Estland, Malta en Roemenië. Dankzij de EDC kunnen Belgische kaarthouders, bijvoorbeeld tijdens een vakantie in het buitenland, dezelfde voordelen genieten als de inwoners van het gastland. De Europese Unie werkt eraan om de EDC tegen 2027 in alle lidstaten in gebruik te nemen, zoals bepaald in de EU-richtlijn.

De rol van Iriscare in het Brussels Gewest

Iriscare is het aanspreekpunt bij uitstap voor sociale bescherming in het Brussels Gewest. Sinds 2024 wordt de kaart automatisch verstrekt bij elke nieuwe erkenning in het kader van een onderzoek naar het recht op verhoogde kinderbijslag of de tegemoetkoming voor hulp aan bejaarden (THAB). Personen met een verhoogde kinderbijslag of THAB op basis van een erkenning die dateert van vóór 2024 kunnen de EDC desgewenst rechtstreeks aanvragen bij Iriscare. Dit kan eenvoudig via de [website](#) van Iriscare.

Voordelen van de EDC

De European Disability Card biedt een breed scala aan voordelen:

Culturele voordelen: Gratis of gereduceerde toegang tot musea, theaters en andere culturele instellingen.

Sportieve en recreatieve ondersteuning: Toegang tot aangepaste voorzieningen en diensten bij sportevenementen en recreatieve activiteiten.

Harmonisatie binnen de EU: Belgische kaarthouders genieten in het buitenland dezelfde voordelen als kaarthouders van het gastland.

De toekomst van inclusie in Europa

Met de European Disability Card zet de Europese Unie een belangrijke stap richting harmonisatie en inclusie. Door vanaf het begin bij dit project betrokken te zijn, laat België zien hoeveel belang het hecht aan gelijke kansen en toegankelijkheid. Iriscare werkt hierbij nauw samen met andere partners om de impact van deze kaart te vergroten en barrières voor personen met een handicap verder weg te nemen.

Het ontstaan van handicap.brussels: een uniek platform voor personen met een handicap!

In 2021 lanceren Iriscare en de COCOF een studie om de noden van personen met een handicap in Brussel beter in kaart te brengen. Het resultaat? In 2024 wordt **handicap.brussels** gelanceerd: een tweetalig portaal dat alle beschikbare informatie en diensten voor Brusselse burgers met een handicap bundelt.

Maar eerst gaan we een paar jaar terug in de tijd. In 2021 draagt Iriscare bij aan de financiering van een studie om de noden voor personen met een handicap beter in kaart te brengen. Samen met de Franse Gemeenschapscommissie (FGC) stelde Iriscare tussen 2021 en 2022 een kadaster op van de sector voor personen met een handicap. Het doel was helder: een overzicht creëren van alle beschikbare diensten in Brussel en de behoeften van deze doelgroep in kaart brengen. De studie bracht een belangrijk inzicht aan het licht: er was nood aan één centrale website met alle informatie over de beschikbare hulp in Brussel. Zo ontstond het idee voor **handicap.brussels**.

Samenwerking met de FGC

Iriscare en de Franse Gemeenschapscommissie (FGC) werkten intensief samen aan de uitwerking van het project en bespraken de concrete invulling tijdens talrijke vergaderingen. Als bicommunautaire instelling nam Iriscare de financiering van de vertaling van de website op zich.

In 2024 werd het tweetalige platform **handicap.brussels** officieel gelanceerd. Op deze website bundelen Iriscare en de FGC alle relevante informatie voor personen met een handicap in Brussel. De site richt zich in de eerste plaats op mensen met een handicap en hun familie en biedt een overzicht van alle beschikbare hulp en diensten.

Het platform is opgebouwd rond twaalf thema's en dekt vrijwel alle mogelijke behoeften, ongeacht leeftijd of levensfase. **handicap.brussels** vormt zo het ideale startpunt voor wie op zoek is naar duidelijke en betrouwbare informatie.

Daar blijft het niet bij

Daarnaast zijn Iriscare en de FGC in 2024 een overleg gestart met de Vlaamse Gemeenschapscommissie (VGC), dat in 2025 wordt voortgezet.. Het doel is om ook de diensten van de VGC voor mensen met een handicap op de website op te nemen. Dit zou van **handicap.brussels** een volledig overzicht van diensten voor Brusselaars maken

Er staan nog meer verbeteringen op de planning. In de toekomst zal het platform alle informatie ook in eenvoudige taal en gebarentaal aanbieden.

Dit project getuigt van de voortdurende inzet van Iriscare om het welzijn en de toegankelijkheid van diensten voor iedereen te verbeteren. Dag in, dag uit werkt Iriscare eraan om het leven van mensen met een handicap gemakkelijker en inclusiever te maken.

Zorginstellingen

Hervorming van de ouderensector is een feit in Brussel

Na intensief werk van onze teams werd begin 2024 het nieuwe besluit goedgekeurd dat de erkenningsnormen vastlegt voor ouderenvoorzieningen. Dit besluit trad in werking op 1 september 2024. Het vormt een belangrijke hervorming, met als doel de levens- en zorgkwaliteit voor ouderen in rusthuizen en rust- en verzorgingstehuizen aanzienlijk te verbeteren.

De hervorming van de ouderensector doorliep in 2024 verschillende cruciale fases. Het proces ging van start met de goedkeuring van het nieuwe besluit op 18 januari door het Verenigd College, gevolgd door de publicatie in het Belgisch Staatsblad op 19 februari. De inwerkingtreding volgde op 1 september. Dit besluit is het resultaat van langdurig overleg met beroepsfederaties van rusthuizen, verzekeringsinstellingen, vertegenwoordigers van begunstigden, deskundigen en vakorganisaties. Het maakt deel uit van een bredere hervorming van de ouderenzorg, gestart met de [herziening van de ordonnantie van 24 april 2008](#).

Betere levens- en zorgkwaliteit

Het besluit herschikt de erkenningsnormen voor alle ouderenvoorzieningen. De kernambitie is duidelijk: ouderen in Brusselse voorzieningen een betere levenskwaliteit bieden. Het besluit focust op twee doelstellingen:

- Rusthuizen en rust- en verzorgingstehuizen omvormen tot echte leefomgevingen voor ouderen
- Diezelfde voorzieningen aantrekkelijker en zinvoller maken als werkplek voor hun personeel

De hervorming die Iriscare heeft opgestart, wil een fundamentele cultuuromslag teweegbrengen in de manier waarop opvang, ondersteuning en zorg georganiseerd worden in de ouderenzorg.

It takes a village

Om voorzieningen te ondersteunen bij die omslag, lanceerde Iriscare het project *“It takes a village”*, in samenwerking met de Koning Boudewijnstichting. Dit ondersteuningsprogramma helpt rusthuizen en rust- en verzorgingstehuizen om zich aan te passen aan de nieuwe normen en de bijhorende verandering in werking en visie.

Via het platform kunnen voorzieningen zich inschrijven voor coachingsessies, opleidingen en intervisies, hulpmiddelen en uitwisselingen van goede praktijken.

Deze ondersteuning wordt aangeboden door diverse hulporganisaties, op maat van de noden en wensen van de voorzieningen. Het programma is volledig gratis, dankzij de financiële steun van Iriscare. Het platform is beschikbaar sinds 1 april 2024.

Andere begeleidingsvormen

Naast het platform biedt Iriscare Brusselse voorzieningen nog andere vormen van ondersteuning aan, waaronder webinars en een vademecum. Deze geven concrete richtlijnen over hoe de nieuwe normen moeten worden toegepast en gecontroleerd.

Het is essentieel om na te denken over de manier waarop we ouderen begeleiden in rusthuizen en hoe dat beter kan. Iriscare engageert zich dan ook voor een grondige hervorming van de sector, met het welzijn van zowel bewoners als zorgverleners als absolute prioriteit.

Rapport van de dagprijzen in voorzieningen voor ouderen

In april 2024 publiceerde Iriscare een rapport over de dagprijzen van voorzieningen voor ouderen op zijn website. Dit rapport maakt het mogelijk om de prijzen van Brusselse voorzieningen op een eenvoudige manier te vergelijken.

De prijzen vergelijken van de verschillende voorzieningen voor ouderen (rusthuizen, dagcentra en serviceresidenties) in Brussel? Dat kan op een eenvoudige en transparante manier. Iriscare heeft op zijn website een rapport gepubliceerd waarmee de prijzen van 211 voorzieningen, waarvan 119 rusthuizen, vergeleken kunnen worden. De gegevens in dat rapport worden elke maand bijgewerkt en zijn afkomstig van de verschillende voorzieningen.

Welke bedragen staan erin?

De bedragen in dat rapport zijn de gewogen gemiddelde dagprijzen per voorziening. Voor rusthuizen gaat het om de gewogen gemiddelde prijs per dag en per persoon, voor een eenpersoonskamer of tweepersoonskamer. Het gaat om de gemiddelde prijs, dus als een voorziening 90 kamers heeft voor 100 euro en 10 kamers voor 25 euro, dan weegt de prijs van 100 euro zwaarder door dan de prijs van 25 euro.

Welke bedragen staan niet in het rapport?

De prijzen houden geen rekening met kortingen of promoties die aan nieuwe bewoners toegekend kunnen worden. Ook toeslagen die voorzieningen mogen aanrekenen, zijn niet begrepen in deze prijzen. Voorzieningen kunnen bijvoorbeeld een toeslag vragen voor de kosten van een huisdier in de kamer, animatie buiten de voorziening, speciale voeding buiten de maaltijden op vraag van een bewoner, enz.

Waar staat het rapport?

Het rapport stond eerst op de website van Iriscare, maar is nu beschikbaar op onze [nieuwe](#) statistiekenwebsite.

De hervorming van de centra voor ambulante revalidatie is voltooid

Een van de projecten waaraan Iriscare in 2024 intensief werkte, was de hervorming van de centra voor ambulante revalidatie. Onze teams hebben de herziening van de overeenkomsten voor de centra voor ambulante revalidatie afgerond. Deze hervorming beoogt een eenvoudiger dagelijks beheer van deze centra en meer uitgebreide zorg voor patiënten.

De herziening van de overeenkomsten voor centra voor ambulante revalidatie (CAR's) was een langetermijnproject voor de medewerkers van Iriscare. Die hervorming zorgt niet alleen voor betere zorg voor patiënten, maar is ook bedoeld om de financiën te stabiliseren, de administratieve procedures te vereenvoudigen en de autonomie van de centra te versterken. Ze was nodig om in te spelen op de dagelijkse realiteit in de centra en de patiëntenzorg te verbeteren.

Betere zorg

Concreet betekent betere zorg een verbeterde zorgkwaliteit, een meer holistische benadering van de patiënt, zorgcontinuïteit zonder onderbreking van de behandeling en prioritaire toewijzing van middelen aan patiënten die de meeste impact ondervinden van hun aandoening. Dat wordt nu mogelijk dankzij de invoering van therapeutische projecten, de reorganisatie van de doelgroepen, de invoering van een nieuwe opnameprocedure en de afschaffing van de beperking op het aantal zorgverleningen per patiënt. De herziening van de overeenkomsten maakt het voortaan mogelijk om het zorgaanbod beter af te stemmen op de noden van de patiënten, en hen zo lang als nodig op te volgen, met inachtneming van de leeftijdsgrens die geldt voor elke doelgroep.

Nieuwe financieringswijze voor de centra

Een van de belangrijkste veranderingen door deze hervorming is de nieuwe maandelijkse financieringswijze voor CAR's. Elke patiënt ontvangt een vast maandelijks bedrag, ongeacht het aantal en de aard van de gekregen zorgverleningen. Vroeger werd elke zorgverlening apart terugbetaald.

Dit nieuwe systeem verhelpt veel van de problemen die de centra hebben ervaren, vooral op het gebied van de opname van patiënten. Het nieuwe financieringsmodel maakt een meer geïntegreerde aanpak mogelijk, door ook handelingen en sessies te vergoeden die vroeger niet in aanmerking kwamen. Dat vereenvoudigt zowel de zorg voor de patiënt als de administratieve afhandeling.

Administratieve vereenvoudiging

De nieuwe financieringswijze is niet alleen goed nieuws voor patiënten, maar ook voor de betrokken centra. Dit betekent immers een aanzienlijke administratieve vereenvoudiging. Als overheidsinstelling is het voor Iriscare belangrijk om de administratie voor zijn partners te vergemakkelijken en te beperken.

Meer autonomie voor de centra

Een overeenkomst die in nauwe samenwerking met de revalidatiecentra is opgesteld, biedt een gestructureerd kader en laat tegelijkertijd ruimte voor flexibiliteit. Ze garandeert professionals de vrijheid om de behoeften van hun patiënten te beoordelen en hun zorgaanbod daarop af te stemmen.

Wat is een centrum voor ambulante revalidatie?

Centra voor ambulante revalidatie bieden gespecialiseerde, multidisciplinaire zorg. Ze verlenen zorg aan mensen met ontwikkelingsstoornissen, gehoorproblemen, spraakstoornissen (laryngectomie, glossotomie, gespleten lip en gehemelte), hersenbeschadiging, gedragsstoornissen, enz. Deze centra richten zich voornamelijk op kinderen, maar in sommige centra zijn volwassenen ook welkom. Volwassenen kunnen er terecht voor spraakstoornissen, gehoorproblemen en de opvolging van cochleaire implantaten.

De herziening van de overeenkomsten voor centra voor ambulante revalidatie is een belangrijke stap in de verbetering van de zorgverlening aan en begeleiding van patiënten. Die hervorming maakt het mogelijk efficiënter in te spelen op de behoeften van de patiënten en zorgcontinuïteit te garanderen. Iriscare blijft zich inzetten om kwaliteitsdiensten aan te bieden die zijn afgestemd op de realiteit op het terrein en om het werk van gezondheidszorgprofessionals te vergemakkelijken.

653 onbezette bedden gerecupereerd in Brusselse rusthuizen

De hervorming van de ouderensector gaat gepaard met verschillende maatregelen. Een daarvan is het recuperatiemechanisme voor overtollige, onbezette bedden in rusthuizen en rust-en verzorgingstehuizen. In 2024 werd dit mechanisme voor het eerst toegepast. Daarbij konden 653 bedden worden gerecupereerd in 74 Brusselse voorzieningen.

Voor het eerst werden dus in 2024 [onbezette bedden](#) gerecupereerd. Deze ingreep vloeit rechtstreeks voort uit de hervorming van de ouderensector, die datzelfde jaar in werking trad.

Wat houdt dit in?

Elk jaar op 15 april vervalt automatisch 50% van het gemiddelde aantal erkende plaatsen die tijdens de referentieperiode niet bezet waren. Voor de eerste toepassing op 15 april 2024 werd als referentie de periode van 1 juli 2022 tot en met 30 juni 2023 gehanteerd.

Voor de referentieperiode werd rekening gehouden met het laatste trimester T4 van 2023. Concreet houdt dit in: wanneer tijdens het laatste trimester (T4) van 2023 het gemiddelde aantal onbezette plaatsen lager is dan het aantal plaatsen waarvan het verval van de erkenning zou moeten worden vastgesteld op basis van de gegevens van de referentieperiode, dan heeft het verval alleen betrekking op het gemiddelde aantal onbezette plaatsen tijdens het laatste trimester (T4) van het jaar 2023 (en niet op 50% hiervan).

Na toepassing van het mechanisme mag elke voorziening een beperkt aantal onbezette erkende plaatsen behouden:

- 5% van de totale capaciteit (naar boven afgerond), met een minimum van drie plaatsen.
- Indien het RVT-plaatsen betreft kunnen 25 RVT-plaatsen behouden blijven, ongeacht hun bezetting, aangezien een RVT-voorziening verplicht is minimum 25 RVT-plaatsen te exploiteren.

653 gerecupereerde plaatsen

Na de eerste toepassing in 2024, en na afhandeling van de interne beroepsprocedure en een herberekening op basis van het aantal gefactureerde dagen, werden in totaal 653 onbezette bedden gerecupereerd in 74 Brusselse rusthuizen.

RECUPERATIE VAN ONBEZETTE BEDDEN

In 2024...

- | 74 rusthuizen
waar 653 erkende plaatsen vervielen
- | 45 rusthuizen
waar geen erkende plaatsen vervielen

Deze eerste recuperatie is een belangrijke stap naar een evenwichtige financiering van de hulp- en zorgdiensten voor ouderen in Brussel. Het mechanisme helpt om het zorgaanbod beter af te stemmen op de reële behoeften, zonder in te boeten op kwaliteit of toegankelijkheid.

Iriscare ondersteunt G-sport en paralympische atleten

In september 2024 vertegenwoordigde Muriel Quinet, adjunct-leidend ambtenaar van Iriscare, onze organisatie op een bijeenkomst in Parijs tijdens de Paralympische Spelen 2024. Het evenement, genaamd *Un jour aux jeux*, bracht Brusselse G-sportactoren samen om de Belgische paralympische atleten te ondersteunen.

Begin september stond Parijs volledig in het teken van de Paralympische Spelen, een evenement dat de zichtbaarheid van de G-sport en mensen met een handicap een flinke boost gaf. Dankzij een innovatief project, voortgekomen uit een unieke samenwerking tussen het Paralympic Team Belgium en het Brussels Hoofdstedelijke Gewest, kon Iriscare hieraan deelnemen.

Het doel? Brusselse G-sportactoren samenbrengen, inclusie en sportieve uitmuntendheid vieren, en de atleten van het Paralympic Team Belgium ondersteunen. Als een sleutelorganisatie in de zorg voor mensen met een handicap in Brussel was Iriscare trots om deel uit te maken van deze bijzondere ervaring.

Op 4 september vertrok Muriel Quinet, adjunct-leidend ambtenaar van Iriscare, naar Parijs met een aantal Franstalige verenigingen (LHF, CTR (ASCTR), White Star Athletic Club, Royal Alpa, Pico's cup, IRSA en influencer Sarah Talbi) en Nederlandstalige verenigingen (VGC, vzw 't Vosje, vzw FriS of voluit Friends & Scream United en vzw BOAS).

Iriscare en G-sport

Iriscare werkt dagelijks samen met verschillende Brusselse actoren die actief zijn in de sector van personen met een handicap. Een van de projecten die onze instelling steunt, is het project SAPA-Reha van de vzw's ASCTR en Cap sur le Sport. Het project krijgt een subsidie van 120.000 euro per jaar voor de financiering van twee sportcoaches in het kader van de revalidatie van personen met een handicap.

Dit project was dus goed vertegenwoordigd in Parijs. Muriel Quinet werd vergezeld door Marine Maire, fysiotherapeut en sportcoach bij het door Iriscare gefinancierde Centrum voor Traumatologie en Revalidatie. Ook Lucien en Abdullah waren aanwezig. Zij volgen een sportgericht revalidatieprogramma, waarin hun zorgplan minimaal drie sportsessies per week omvat. Daarnaast worden ze begeleid in het leggen van contacten met sportclubs, zodat ze na hun revalidatie actief kunnen blijven sporten. *"Dat biedt zowel fysieke als mentale voordelen,"* zegt Muriel Quinet enthousiast. Net als in Parijs ondersteunt Iriscare de G-sport in Brussel, waar de instelling zich dagelijks inzet om de behoeften van alle Brusselaars met een handicap te vervullen.

Iriscare financiert de coördinatie van het Brusselse netwerk van referentiepersonen voor dementie

Sinds september 2024 wordt de coördinatie van het Brusselse netwerk van referentiepersonen voor dementie officieel gefinancierd door Iriscare.

Het Brusselse netwerk van referentiepersonen voor dementie, dat ongeveer veertig actieve leden telt, speelt een sleutelrol in de ondersteuning en professionele ontwikkeling van zijn leden. Met vier bijeenkomsten per jaar en een stijgend aantal deelnemers biedt het een platform voor kennisdeling, uitwisseling van goede praktijken en wederzijdse ondersteuning. Dit stimuleert niet alleen de expertise maar ook de motivatie van de leden.

Sinds september 2024 zet Iriscare een belangrijke stap vooruit in de ondersteuning van het Brusselse netwerk van referentiepersonen voor dementie. Waar dit netwerk voorheen volledig op vrijwillige basis werd beheerd, zorgt onze financiering er nu voor dat de coördinatie structureel verankerd is.

De vzw Home-Info, aan wie deze financiering werd toegekend, heeft de voormalige vrijwillige coördinator opgenomen in haar team.

De rol van de netwerkcoördinator

De netwerkcoördinator heeft een veelzijdige rol. Zo worden minstens vier netwerkbijeenkomsten per jaar georganiseerd en wordt individuele ondersteuning en begeleiding geboden aan de referentiepersonen. Daarnaast blijft de coördinator proactief op de hoogte van nieuwe ontwikkelingen in de zorg en begeleiding van mensen met dementie of ernstige cognitieve stoornissen, hun naasten en het zorgpersoneel. Deze inzichten worden vervolgens gedeeld met de referentiepersonen om hen verder te ondersteunen.

Wat is een referentiepersoon voor dementie?

Een referentiepersoon voor dementie speelt een essentiële rol in rust- en verzorgingstehuizen (RVT's) en biedt gespecialiseerde ondersteuning aan ouderen met ernstige cognitieve stoornissen, hun naasten, het zorgpersoneel en de directie van de voorzieningen. Naast het verbeteren van de levenskwaliteit van deze ouderen draagt de referentiepersoon ook bij aan het welzijn van de medewerkers in de RVT's.

Twee netwerken voor zorgkwaliteit en welzijn in Brusselse rusthuizen

In 2022 lanceerde Iriscare twee netwerken: het Brusselse Netwerk van Coördinerend en Raadgevend Artsen (CRA) en het Netwerk van Hoofdverpleegkundigen in rusthuizen en rust- en verzorgingstehuizen. Na meer dan twee jaar activiteit blijven deze netwerken een essentiële rol spelen in het onderhouden van regelmatig contact met de praktijk.

In 2024 speelden het Hoofdverpleegkundigennetwerk en het Netwerk van Coördinerend en Raadgevend Artsen/Referentieartsen een sleutelrol in de Brusselse rusthuizen en rust- en verzorgingstehuizen die door Iriscare worden erkend. Deze netwerken stimuleren de samenwerking en uitwisseling van goede praktijken tussen zorgprofessionals, met als doel de zorgkwaliteit en het welzijn van bewoners te optimaliseren.

Start van de Netwerken

Het netwerk van Coördinerend en Raadgevend Artsen/Referentieartsen ontstond naar aanleiding van de coronacrisis en werd officieel gelanceerd in 2022. Deze artsen spelen een belangrijke rol bij de organisatie van opleidingsactiviteiten en het multidisciplinair overleg, met bijzondere aandacht voor preventie, palliatieve zorg en infectiebeheer. Ook in 2022 werd het Hoofdverpleegkundigennetwerk gelanceerd en fungeert als een platform voor uitwisseling en samenwerking tussen hoofdverpleegkundigen in Brusselse rusthuizen.

Activiteiten en Samenwerking

Beide netwerken organiseerden in 2024 meerdere bijeenkomsten over uiteenlopende thema's, zoals geneesmiddelenbeheer, verpleegkundige praktijken, erkenningsnormen en voeding in rusthuizen. De sessies brachten professionals samen en boden een ruimte voor kennisdeling en reflectie. Daarnaast werd samengewerkt met verschillende partners, waaronder de Federatie van de Brusselse Huisartsenverenigingen (FBHAV), de Brusselse Huisartsenkring (BHAK) en pharmacy.brussels.

Belangrijke Thema's in 2024

- **Verschillende kernthema's bepaalden het jaar van beide netwerken:**
 - Nieuwe erkenningsnormen:** De nieuwe regelgeving werd toegelicht en besproken met hoofdverpleegkundigen en artsen, waarbij ook ondersteuning werd geboden via een [vademecum](#).
 - Levenseinde en ethiek:** Er werd stilgestaan bij de rol van verbindingsfiches voor noodsituaties en de ethische aspecten van euthanasie bij dementie.
 - Ondervoeding bij ouderen:** Tijdens een speciale sessie werd het belang van voeding in rusthuizen benadrukt, met aandacht voor preventie en de toepassing van de nieuwe normen.

Het jaar 2024 stond in het teken van versterkte samenwerking en kennisdeling binnen de Brusselse gezondheidszorg voor ouderen. Met een nieuw duo aan het hoofd van het Hoofdverpleegkundigennetwerk en een voortgezette samenwerking met de FBHAV voor het netwerk van Coördinerend en Raadgevend Artsen, zal 2025 zich verder richten op het ondersteunen van zorgprofessionals en het bevorderen van zorgkwaliteit en welzijn voor ouderen.

GATE pakt welzijn en gezondheid aan op het gebied van druggebruik in Brussels

Het druggebruik in de openbare ruimte neemt toe in het Brussels Gewest. Om dit probleem aan te pakken, opende de Stad Brussel in mei 2022 de risicobeperkende druggebruiksruimte GATE. Twee jaar later, in 2024, is het tijd om de balans op te maken. Daarom publiceerde vzw GATE-Transit haar [activiteitenverslag voor 2022-2023](#).

In Brussel is Iriscare verantwoordelijk voor de erkenning, inspectie, controle en subsidiëring van diensten die zich richten op het verminderen van de risico's en negatieve gevolgen van druggebruik. In mei 2022 opende GATE, de eerste Brusselse risicobeperkende gebruikersruimte met laag risico (CLR). Het onthaal- en zorgcentrum biedt mensen met een verslaving, vaak daklozen die in zeer onzekere omstandigheden leven, een veilige ruimte. Hier staan zij onder toezicht van een team van gezondheids- en welzijnsprofessionals ondersteund door een veiligheidsagent. In 2024 evalueerde vzw GATE-Transit de eerste twee jaar van het bestaan van GATE en publiceerde een activiteitenverslag.

Overtuigende resultaten

Sinds de opening heeft GATE 972 mensen ontvangen, waarvan 70% afkomstig is uit de omliggende wijken. Het centrum richt zich dus voornamelijk op een lokale behoefte, omdat gebruikers na het kopen van drugs slechts een beperkte afstand afleggen. Een belangrijk doel van GATE is het verminderen van druggebruik in de openbare ruimte. De resultaten zijn duidelijk: meer dan 70% van de bezoekers geeft aan dat ze zonder dit centrum geen andere keuze zouden hebben dan op straat drugs te gebruiken. In de geëvalueerde periode heeft het centrum concreet meer dan 12.000 openbare drugconsumpties weten te voorkomen.

De risicobeperkende druggebruiksruimte doet meer dan alleen rust brengen in de openbare ruimte en de risico's van druggebruik verminderen. Het is ook een belangrijke toegangspoort tot een zorgtraject voor mensen die door hun leefomstandigheden anders geen toegang zouden hebben tot hulp. GATE is meer dan een centrum waar gecontroleerd druggebruik mogelijk is – het biedt een totaaloplossing. Hier kunnen bezoekers een arts raadplegen, hun sociale en administratieve zaken regelen en begeleid worden bij stappen richting een stabielere leven. Bijna 60% van de mensen die gebruikmaken van de druggebruiksruimte met laag risico hebben de consultatieruimte bezocht (medische permanentie, verpleegpost, sociale dienst).

Daarnaast biedt GATE ruimte voor sociale contacten, bevordert het gemeenschapsactiviteiten, organiseert het workshops en klusjes, en verwijst het door naar andere gezondheidsdiensten.

Een druggebruiksruimte met minder risico is een essentiële schakel in de ondersteuningsketen voor de meest kwetsbare personen. Om op een coherente en doeltreffende manier in te spelen op de problematiek van druggebruik, moet de ruimte deel uitmaken van een breder kader en complementair samenwerken met andere voorzieningen.

Iriscare blijft twee ontmoetingsplekken financieren

In 2024 bleef Iriscare de werking van ontmoetingsplekken financieren. Deze ruimtes zijn van groot belang voor mensen met geestelijke gezondheidsproblemen. Ze vergemakkelijken de overgang van een verblijf in een revalidatiecentrum naar de terugkeer naar huis, en helpen tegelijk om sociaal isolement tegen te gaan.

Gezien de positieve impact en het blijvende belang van deze ontmoetingsplekken in Brussel, heeft Iriscare ook in 2024 de financiering van twee initiatieven voortgezet. Deze plekken bieden mensen met geestelijke gezondheidsproblemen de kans om elkaar te ontmoeten in een veilige, ondersteunende omgeving. Ze helpen terugval en heropname in het ziekenhuis te voorkomen door sociale banden te versterken en een gevoel van verbondenheid te creëren.

Sinds juli 2022 financiert Iriscare twee ontmoetingsplekken: Le Fabulus en L'Entr'Act. Hoewel ze verschillend zijn, hebben deze twee projecten hun belang en nut aangetoond.

Le Fabulus

Le Fabulus, gelegen in Sint-Lambrechts-Woluwe, is een cultureel café dat een echte opening biedt naar de wijk. Het biedt mensen met geestelijke stoornissen de mogelijkheid om zich in te zetten als vrijwilliger en op die manier hun sociale re-integratie te bevorderen.

Dankzij de sociale, culturele en generationele diversiteit van zijn publiek levert Le Fabulus een belangrijke bijdrage aan het destigmatiseren van geestelijke gezondheidsproblemen. Het helpt bezoekers om uit hun sociaal en mentaal isolement te stappen, buiten de traditionele zorgstructuren om. Daarnaast krijgen ze er de kans om zelfvertrouwen op te bouwen, te experimenteren en nieuwe vaardigheden te ontdekken die hen helpen hun plaats in de samenleving te (her)vinden.

L'Entr'Act

L'Entr'Act, in Schaarbeek, is een ontmoetingsplek die in het weekend open is. De plek wordt vooral bezocht door patiënten van de revalidatiecentra Le WOPS en L'Orée, maar staat open voor iedereen die uit zijn isolement wil breken en zijn geestelijk welzijn wil behouden of versterken.

De ontmoetingsplek heeft meerdere doelstellingen: mensen stimuleren om actief te blijven, de tijdens de revalidatie verworven sociale vaardigheden behouden en versterken, en het risico op terugval en ziekenhuisopname verkleinen. Als warme plek voor ontmoeting en samenzijn draagt L'Entr'Act ook bij aan het opbouwen en onderhouden van sociale relaties.

Iriscare erkent het belang van dit soort initiatieven en heeft daarom ook in 2024 de financiering van beide projecten verdergezet. In 2025 werden bovendien de facultatieve subsidies verlengd, met als doel de structurele ondersteuning op lange termijn te verankeren. Deze beslissing onderstreept het engagement van Iriscare om mensen met geestelijke gezondheidsproblemen te ondersteunen en actief te werken aan het doorbreken van sociaal isolement en stigma.